

איך נוצח נוגאי

אגדה אינגושי (צפון קווקז)

האוכף צמח לסוס ונוגאי עצמו צמח לאוכף. רוכב נוגאי השחור ופיו פולט להבות.

פעם הוא התנפל על כפר שלוו, שרף אותו ובחרב הרג את כל התושבים. רק נער קטן אחד נשאר חי. היה לנער סימן השמש תחת הזרוע, מאצבע אחת נצץ מים, מאצבע השנייה - חלב, מהשלישית - שמן ומהרביעית - דבש.

הנער חי ביער, מצץ את אצבעותיו וכך ניזון וגדל. פעם ראה אותו זאב ורצה לטרוף אותו. אבל הנער קפץ לזאב על הגב, תפס באוזניו ואמר: "אני הרוכב שלך, ואתה הסוס שלי."

"טוב" אמר הזאב "אביא אתך אל בעל הבית שלי."
הם באו לצריף ושם ראו איש זקן, אוכל בשרו של אייל.
"גור הזאבים, מאין לקחת את גור בני

האדם הזה?" שאל הזקן את הזאב.
"נוגאי השחור הרס את הכפר שלו, הרג
את כל התושבים, ורק הנער הקטן הזה
נשאר חי. פגשתי אותו ביער והוא רכב
עלי" סיפר הזאב.

הזקן התחיל לגדל את הנער. הוא השקה
אותו בחלב גיריות, האכיל בבשר איילים
ובאגוזי יער.

מכשף גדול היה האיש הזקן. הוא ידע
לקבל צורה של כל חיית בר שרק רצה.
ויום אחד קיבל צורתו של דוב ואמר לנער
להתמודד אתו. הנער תפס אותו, מחץ,
שבר לו שתי צלעות והפיל על הארץ.

"עכשיו כבר אתה חזק דיו" אמר הזקן
"תוכל לשחרר את מולדתך שנוגאי

השחור שולט בה. אבל דרוש לך לכך
נשק שיצליח להוריד את ראשו של נוגאי,
וסוס שיוכל להתמודד עם סוסו. אשלח
אתך אל האח שלי. תיסע אליו ותביא לו

במתנה אייל לבן שאתן לך עכשיו. האח
הזה הוא אומן גדול. רק הוא יכול להכין
חרב שתנצח את נוגאי השחור. ולך אתן
עכשיו שם - בירזה-דוג, שפירושו 'לב
הזאב'."

בירזה-דוג לקח את האייל הלבן ויצא
למקום שאליו אמר לו לנסוע הזקן. שם
ראה עשן יוצא ממערה גדולה ושמע
דפיקות פטיש "פק-פק-פק".

בירזה-דוג ניגש לפתח המערה וקרא:
"הבאתי מתנה לבעל הבית!"

מהמערה יצא אומן הברזל, נפח הזקן,
מוכן כבר להיאבק עם הזר. אך אחרי
שראה כי זה אורח, לא עשה לו דבר.
הנפח היה איש בעל כרס, זקנו ושפמו
היו שחורים, ופיח נראה על ראשו ועל
גבו.

"בוא בשלום" אמר "אם כוונותיך טובות."
"כוונותיי טובות. אחיך הצעיר שלח אותי

הנה" אמר בירזה-דוג וסיפר לו כי דרושה לו חרב שבה יוכל להכניע את נוגאי השחור.

"טוב" אמר הנפח "רק תזיז את זה ממקומו" והוא הצביע על סדן גדול העומד במרכז הנפחייה. לשווא ניסה בירזה-דוג להזיז את הסדן, התקוע היטב באדמה. כמה שלא התאמץ, לא יכול להוציא אותו ממקומו. "תן לי לנסות" אמר הנפח, וללא כל מאמץ הוציא את הסדן מהאדמה ואחר כך שם אותו למקומו בחזרה. "תעזור לי שנה בעבודה" אמר הנפח לבירזה-דוג.

שנה שלמה עבד בירזה-דוג אצל הנפח, ומדי יום ניסה להוציא מהאדמה את הסדן, כדי לבדוק כמה כוח נוסף לו. רק אחרי שנת עבודה יכול היה להוציא את הסדן ולתקוע אותו חזרה לאדמה, כמו

שעשה הנפח בעצמו. עכשיו יחד עם הנפח הם התחילו להכין חרב. במשך שבעה ימים ושבעה לילות הם הבעירו פחמים, רככו פלדה בידיהם כמו שלשים בצק. שבעה ימים ושבעה לילות חישלו חרב ואחר כך ניסו אותו על בסלעים ואבנים קשות.

החרב חתכה את הסלעים כאילו היו דלועים. היא התארכה בזמן המכה ואחר כך נעשתה שוב קצרה יותר. עם החרב הזו חזר בירזה-דוג לזקן שגידל אותו, וזה שלח אותו לאחיו הגדול השני.

שוב אמר לו הזקן להביא אייל לבן במתנה לאחיו, ובירזה-דוג שוב בא לאח הזה ואמר "הבאתי מתנה לבעל הבית!" האח הגדול השני רעה כבשים. הוא יצא מול בירזה-דוג, שמח מאוד כשראה את האייל הלבן, והם התחילו לשוחח על המשימה. הרועה הוריד נעל מרגלו וזרק

אותה ואחר כך ביקש מבירזה-דוג שיביא אותה. בירזה-דוג לא הצליח להרים את הנעל הכבדה ורק בקושי רב משך אותה חזרה.

"אתה צריך לחיות כאן אתי במשך שנה" אמר הרועה.

שנה שלמה הלך בירזה-דוג אחרי כבשים, פרות ותאומים. אחרי שנה כבר היה מסוגל לעלות על הר כשפר אחד על כתפיו, ועוד שני פרים, אחד תחת כל זרוע שלו. הרועה נתן לו במתנה ארבעים תאומים. כשחזר בירזה-דוג אל המכשף הזקן שגידל אותו, זה שחט את הפרים והכין מהם ארבעים עורות.

"עכשיו נלך להיאבק עם נוגאי השחור" אמר "אני אהיה הסוס שלך. אאבק עם סוסו של נוגאי בזמן שאתה תתמודד עם נוגאי השחור בעצמו. תעטוף אותי בעורות תאומים האלה, כדי שהסוס של

נוגאי לא יוכל נשוך אותי."
והזקן הפך לסוס גדול. בירזה-דוג עטף
אותו בארבעים עורות. שניהם התרוממו
עם רוח לשמיים, ואחר כך ירדו לכפר
השרוף בו בירזה-דוג חי בעבר.
נוגאי השחור ישן שם חזק, אך הסוס שלו
ראה את בירזה-דוג וצהל בקול. נוגאי
התעורר וקם. להבה פרצה מפיו, עשן
יצא מאוזניו. הוא קפץ על הסוס שלו
והתנפל על בירזה-דוג.
התחיל המאבק. נוגאי השחור נלחם
בחרב ובאש. אבל בירזה-דוג ידע
להתחמק ממכות חרבו של נוגאי והכה
בחזרה, וכל מכה שלו פגעה במטרה.
הסוס של נוגאי ניסה לנשוך את סוסו של
בירזה-דוג, אך כל נשיכה שלו הורידה רק
עור תאו אחד מהסוס של בירזה-דוג.
ציפורים נפלו מתות משמיים מהרעש
שהקים המאבק, חיות נצמדו לאדמה. אך

כשבירזה-דוג האיר על נוגאי בשמש
שתחת זרועו, נוגאי הסתנוור מהאור
החזק ולא יכול היה להמשיך בקרב.
המאבק שהתחיל בבוקר נמשך עד
הערב. בירזה-דוג הרג בחרב שלו את
נוגאי השחור ואת סוסו. וכשרק נשמתו
של נוגאי יצאה ממנו, קמו לתחייה כל בני
האדם אותם הוא הרג.
שלושת האחים המכשפים, הנפח,
הרועה והמכשף שגידל את בירזה-דוג
באו יחד וקיימו מסיבה מפוארת. והתחילו
לחיות ביחד.
נאחל להם הצלחה!